

HƯỚNG DẪN CÔNG TÁC CHUYÊN MÔN BỘ MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN
CẤP THCS NĂM HỌC 2019-2020

Thực hiện sự chỉ đạo của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội, Phòng Giáo dục và Đào tạo Gia Lâm hướng dẫn hoạt động chuyên môn bộ môn Giáo dục công dân (GDCC) cấp THCS năm học 2018-2019 như sau:

I. Thực hiện kế hoạch giáo dục và quy chế chuyên môn

1. Tiếp tục triển khai thực hiện Công văn 4612/BGDĐT-GDTrH ngày 03/10/2017 hướng dẫn thực hiện chương trình giáo dục phổ thông hiện hành theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất HS từ năm học 2017-2018 (có hướng dẫn bổ sung tại Công văn 5131/GDĐT-GDTrH ngày 01/11/2017), trong đó tập trung vào các nội dung:

a) Tiếp tục tinh giản những nội dung dạy học vượt quá mức độ cần đạt về kiến thức, kỹ năng của chương trình giáo dục phổ thông hiện hành; điều chỉnh để tránh trùng lặp nội dung giữa các môn học, hoạt động giáo dục.

Trên cơ sở đảm bảo chuẩn kiến thức, kỹ năng và thái độ của cấp THCS trong chương trình giáo dục phổ thông hiện hành và hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học tại công văn số 5842/BGDĐT-VP ngày 01/9/2011, tăng cường giao quyền chủ động cho các trường THCS xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục định hướng phát triển năng lực HS của mỗi trường theo hướng tinh giản để tăng cường kỹ năng vận dụng kiến thức, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường và khả năng học tập của HS, theo khung thời gian 37 tuần thực học (học kỳ I: 19 tuần, học kỳ II: 18 tuần), đảm bảo thời gian kết thúc học kỳ I, năm học thống nhất toàn thành phố.

b) Xây dựng kế hoạch giáo dục của môn học, hoạt động giáo dục phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường theo hướng sắp xếp lại các tiết học trong sách giáo khoa nhằm tạo thuận lợi cho việc áp dụng các phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực; chú trọng giáo dục đạo đức và giá trị sống, rèn luyện kỹ năng sống, thực hành pháp luật, tăng cường các hoạt động nhằm giúp HS vận dụng kiến thức liên môn vào giải quyết các vấn đề thực tiễn.

c) Quá trình xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục của tổ/nhóm chuyên môn được thực hiện theo hướng dẫn tại Công văn số 4612/BGDĐT-GDTrH ngày 03/10/2017 của Bộ GDĐT; Công văn số 10801/SGDĐT-GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở GDĐT Hà Nội.

Kế hoạch dạy học của tổ/nhóm chuyên môn, GV phải được lãnh đạo nhà trường phê duyệt trước khi thực hiện, được phòng GDĐT xác nhận và là căn cứ để kiểm tra, giám sát trong quá trình thực hiện.

Phòng GDĐT chỉ đạo các trường THCS giao cho các tổ/nhóm chuyên môn, khuyến khích giáo viên thiết kế các tiết học trong sách giáo khoa, tổ chức cho học sinh hoạt động học tích cực, GV chủ động lựa chọn nội dung, xây dựng kế hoạch dạy học phù hợp với các hình thức tổ chức dạy học, phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực; chú trọng giáo dục đạo đức và giá trị sống, rèn luyện kỹ năng sống, hiểu biết xã hội, thực hành pháp luật; tăng cường các hoạt động nhằm giúp HS vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề thực tiễn.

d) Tăng cường tổ chức sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá thông qua nghiên cứu bài học; vận dụng các tiêu chí phân tích, rút kinh nghiệm bài học và tổ chức các hoạt động chuyên môn qua mạng theo hướng dẫn tại Công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GD và công văn số 141/BGDĐT-GDTrH ngày 12/01/2015 của Bộ Giáo dục trong tổ chức sinh hoạt chuyên môn dựa trên “Nghiên cứu bài học” và đánh giá giờ dạy của giáo viên, công văn số 10801/SGDĐT-GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở GDĐT.

2. Tiếp tục thực hiện tốt việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; giáo dục pháp luật, Giáo dục ATGT

**** Thực hiện tốt việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh***

Thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII và Chỉ thị số 27/CT-TTG ngày 08/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Công văn số 918-CV/BTGTU ngày 11/8/2017 của Ban Tuyên giáo Thành ủy Hà Nội; Công văn số 4634/BGDĐT-CTHSSV ngày 21/9/2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) về việc sử dụng tài liệu “Bác Hồ và những bài học về đạo đức, lối sống dành cho học sinh” trong nhà trường; Kế hoạch 178/KH-BGDĐT ngày 16/3/2017 của Bộ GDĐT; Kế hoạch số 2274/KH-SGD&ĐT ngày 14/7/2017 của Sở GDĐT Hà Nội.

Các nhà trường sử dụng bộ tài liệu “Bác Hồ và những bài học về đạo đức, lối sống dành cho học sinh” do Ban Tuyên giáo Trung ương phối hợp với Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam biên soạn và phát hành làm tài liệu giảng dạy, học tập cho giáo viên, học sinh trong các nhà trường.

Các nhà trường xây dựng kế hoạch đưa vào giảng dạy bộ tài liệu “Bác Hồ và những bài học về đạo đức, lối sống dành cho học sinh” từ lớp 2 đến lớp 12 trong các trường phổ thông, mỗi tháng học một bài theo hướng lồng ghép, tích hợp trong môn Đạo đức, Giáo dục công dân, các môn học có liên quan và trong các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, các buổi sinh hoạt lớp, hoạt động Đoàn, Đội... đảm bảo nội dung giáo dục tự nhiên, nhẹ nhàng, tránh gây nặng nề; giáo dục cho học sinh những hiểu biết cơ bản về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi học sinh; góp phần tạo nên sự gắn bó nội dung học tập với thực tiễn cuộc sống và phù hợp với mục tiêu chung của giáo dục.

**** Giáo dục pháp luật:***

- **Thực hiện dạy 01 tiết ATGT vào tiết học đầu tiên của môn GDCD và có các hoạt động trong năm học.**

- Tiếp tục giảng dạy thí điểm tài liệu GD ATGT dành cho học sinh phổ thông Hà Nội ở các lớp 7,8,9 và chuẩn bị các điều kiện cần thiết để dạy đại trà cho các khối lớp (có kế hoạch hướng dẫn cụ thể).

- Thực hiện nhiệm vụ tích hợp nội dung: *Giáo dục tư tưởng, đạo đức của Hồ Chí Minh, Giáo dục bảo vệ môi trường, giáo dục dân số, phòng chống ma túy - HIV/AIDS, phòng chống tội phạm, phòng chống Tai nạn thương tích, ANQP*vào giảng dạy GDCD, hoạt động ngoài giờ lên lớp theo hướng dẫn.

- Tiếp tục rà soát và bổ sung các điều luật, các văn bản pháp luật mới ban hành.

3. Thực hiện nghiêm túc các văn bản về "Hướng dẫn kiểm tra đánh giá xếp loại" của Bộ và Sở, thực hiện đúng theo Thông tư số 58/2011/TT-BGDĐT ngày 12/12/2011 của Bộ về việc ban hành Quy chế đánh giá, xếp loại HS THCS.

Thực hiện số đầu điểm tối thiểu của môn học căn cứ theo Thông tư 58.

4. Đảm bảo kiến thức cơ bản theo chuẩn kiến thức và kỹ năng bộ môn do Bộ GD&ĐT ban hành năm 2007.

Căn cứ vào chương trình giáo dục phổ thông do Bộ GD & ĐT ban hành các tổ, nhóm chuyên môn cần nghiên cứu và quán triệt đầy đủ mục tiêu về kiến thức và kỹ năng được thể hiện trong tài liệu "Chuẩn kiến thức và kỹ năng" bộ môn do Bộ GD&ĐT ban hành năm 2007 qua đó xác định đúng trọng tâm, mức độ kiến thức, các yêu cầu của từng chương, từng bài, từng tiết một cách hợp lý để học sinh không chỉ học thuộc mà còn biết vận dụng kiến thức vào việc giải quyết các vấn đề, tình huống thực tế, biết liên hệ nội dung bài học với cuộc sống thực tiễn. Tránh tình trạng học sinh học nhưng không biết vận dụng các kiến thức đã học vào thực tế cuộc sống.

II. Đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá

1. Đổi mới phương pháp dạy học

- Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo, rèn luyện phương pháp tự học và vận dụng kiến thức, kỹ năng của HS theo tinh thần Công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT, công văn số 10801/SGDĐT-GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở GDĐT Hà Nội; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc; tăng cường kỹ năng vận dụng kiến thức; tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học; bảo đảm cân đối giữa trang bị kiến thức, rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ, hành vi cho học sinh; chú ý việc tổ chức dạy học phân hoá phù hợp với đối tượng học sinh khác nhau.

2. Đổi mới hình thức tổ chức dạy học

- Đa dạng hóa các hình thức dạy học/giáo dục; ngoài việc tổ chức cho HS thực hiện các nhiệm vụ học tập ở trên lớp, cần coi trọng giao nhiệm vụ và hướng dẫn HS học tập ở nhà, ở ngoài nhà trường và cộng đồng.

- Giáo viên chủ động thiết kế bài giảng linh hoạt, khoa học, sắp xếp hợp lý các hoạt động của giáo viên và học sinh; phối hợp tốt giữa làm việc cá nhân và theo nhóm.

- Đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề, dạy học giao bài tập dự án; tích cực ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với nội dung bài học, sử dụng đồ dùng dạy học như tranh ảnh, sơ đồ, đoạn phim, đoạn tài liệu tham khảo ... tuy nhiên cần chọn lọc cho phù hợp với bài học và được khai thác hiệu quả, tránh lạm dụng quá nhiều.

- Chú trọng tổ chức hợp lý cho học sinh làm việc cá nhân và theo nhóm; giáo viên tạo điều kiện, hướng dẫn học sinh rèn luyện kỹ năng tự học, tự nghiên cứu sách giáo khoa và tài liệu tham khảo, bồi dưỡng năng lực độc lập suy nghĩ, xây dựng hệ thống câu hỏi hợp lý, phù hợp với các đối tượng; vận dụng sáng tạo kiến thức đã học, khắc phục việc ghi nhớ máy móc, không nắm vững bản chất.

3. Đổi mới kiểm tra, đánh giá

- Chú trọng đánh giá thường xuyên đối với HS: đánh giá qua các hoạt động trên lớp; đánh giá qua việc HS báo cáo kết quả thực hiện một dự án học tập, nghiên cứu khoa học kỹ thuật, báo cáo kết quả thực hành; đánh giá qua bài thuyết trình (bài viết, bài trình chiếu, video...) về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập. GV có thể sử dụng các hình thức đánh giá nói trên thay cho các bài kiểm tra hiện hành. Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, hướng dẫn, sửa sai, động viên sự cố gắng, tiến bộ của HS.

- Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng đề thi, kiểm tra theo ma trận.

Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng đề kiểm tra 1 tiết, cuối học kì, cuối năm học theo ma trận và viết câu hỏi phục vụ ma trận đề. Đề kiểm tra bao gồm các câu hỏi, bài tập (tự luận hoặc trắc nghiệm) theo 4 mức độ yêu cầu: Nhận biết; Thông hiểu, Vận dụng thấp, Vận dụng cao, phù hợp với năng lực thực tế của HS và cập nhật yêu cầu đổi mới tuyển sinh vào lớp 10 THPT. Căn cứ vào mức độ phát triển năng lực của HS, GV và nhà trường xác định tỉ lệ các câu hỏi, bài tập theo 4 mức độ yêu cầu trong các bài kiểm tra trên nguyên tắc đảm bảo sự phù hợp với đối tượng và tăng dần tỉ lệ các câu hỏi, bài tập ở mức độ yêu cầu vận dụng, vận dụng cao.

- Kết hợp một cách hợp lý giữa hình thức tự luận với trắc nghiệm khách quan; tiếp tục nâng cao yêu cầu vận dụng kiến thức liên môn vào thực tiễn; tăng cường ra các câu hỏi mở, gắn với thời sự quê hương, đất nước đối với các môn khoa học xã hội và nhân văn để học sinh được bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội.

- Tăng cường tổ chức hoạt động đề xuất và lựa chọn, hoàn thiện các câu hỏi, bài tập kiểm tra theo định hướng phát triển năng lực để bổ sung cho thư viện câu hỏi của nhà trường. Tăng cường xây dựng nguồn học liệu mở (thư viện học liệu) về câu hỏi, bài tập, đề thi, kế hoạch bài học, tài liệu tham khảo có chất lượng trên trang mạng "Trường học kết nối" (<http://truonghocketnoi.edu.vn>) của Sở, phòng GDĐT và các nhà trường. Chỉ đạo CBQL, GV, HS tích cực tham gia các hoạt động chuyên môn

trên trang mạng "Trường học kết nối" và hình thức ôn luyện trực tuyến online 7 môn văn hóa lớp 8, 9 THCS về đổi mới phương pháp, hình thức dạy học và kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực HS.

- Cần coi trọng đổi mới kiểm tra đánh giá theo hướng hạn chế yêu cầu học sinh chỉ ghi nhớ máy móc, không nắm vững kiến thức, kỹ năng môn học. Tiếp tục đổi mới kiểm tra đánh giá bằng cách nêu vấn đề mở, đòi hỏi học sinh phải vận dụng tổng hợp kiến thức, kỹ năng và biểu đạt chính kiến của bản thân.

- Đề kiểm tra phải rà soát chương trình đảm bảo bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng, thái độ.

4. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học và quản lý

- Chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức dạy học; tăng cường sử dụng các mô hình học kết hợp giữa lớp học truyền thống với các lớp học, hướng dẫn việc ôn tập và tự kiểm tra trực tuyến online 7 môn văn hóa lớp 8, 9 THCS nhằm tiết kiệm thời gian và chi phí cũng như tăng cường sự công bằng trong việc tiếp cận các dịch vụ giáo dục chất lượng cao...

- Triển khai Bộ tư liệu dạy - học và phần mềm giáo án điện tử Smartschool trong dạy học môn Lịch sử, Địa lý, GDCD, Đạo đức trong trường phổ thông theo nội dung công văn số 3595/SGDĐT-GDPT ngày 20/8/2019 của Sở GDĐT Hà Nội.

III. Nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn, bồi dưỡng đội ngũ

- Các trường thực hiện tốt các đợt tập huấn cho CBQL, GV do Sở, Phòng tập huấn cốt cán về các nội dung: Phương pháp và kỹ thuật dạy học theo mô hình trường học mới; đổi mới dạy học và kiểm tra đánh giá theo định hướng phát triển năng lực HS; giảng dạy giáo dục an toàn giao thông...

- Tiếp tục đổi mới sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn dựa trên nghiên cứu bài học; chú trọng xây dựng đội ngũ GV cốt cán các môn học. Chủ động triển khai các hoạt động chuyên môn trên trang mạng "Trường học kết nối" để tổ chức, chỉ đạo và hỗ trợ hoạt động bồi dưỡng GV, CBQL; tăng cường tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo hướng dẫn tại Công văn số 10801/SGDĐT-GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở.

IV. THI HỌC SINH GIỎI LỚP 9

- Thời gian: tháng 01 năm 2020.

- Giới hạn: Lớp 8: Toàn bộ chương trình môn GDCD lớp 8.

Lớp 9: từ bài 1 đến hết bài 9: Làm việc có năng suất, chất lượng, hiệu quả.